

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952

Nad Alejí 1952, 162 00 Praha 6

Identifikátor školy: 600 005 771

Termín konání orientační inspekce: 26. - 30. března 2001

Čj.	010 403/01-5090
Signatura	oa6zu217

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 je podle zřizovací listiny a jejích dodatků na základě právní formy příspěvkovou organizací. Změna zřizovací listiny (dodatek č. 3 čj. 29 850/98-21) upravuje název organizace s účinností od 1. 12. 1998. Gymnázium Nad Alejí (založeno v roce 1984) se nachází v klidném prostředí sídliště Petřiny. Vedle učeben, specializovaných laboratoří a kabinetů disponuje sportovním blokem se dvěma tělocvičnami, posilovnou, šatnami a sprchami, studovnou, českou a anglickou knihovnou. Součástí areálu je venkovní sportoviště.

V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 13 561/2000-21 ze dne 22. 2. 2000 škola realizuje tyto studijní obory:

1. 79-41-K/001 Gymnázium (JKOV: 79-02-5/00) studium denní, délka studia: 4 roky
2. 79-41-K/001 Gymnázium (JKOV: 79-02-5/00) studium denní, délka studia: 8 roků.

V době od 1. 9. 2000 do 30. 6. 2004 je povolena přechodná úprava cílové kapacity žáků z 620 na 680. V termínu konání inspekce ve škole studovalo 667 žáků ve 22 třídách (7 tříd čtyřletého a 15 tříd osmiletého studia). Součástí školy je školní jídelna s kapacitou 620 jídel.

Činnost školy je vymezena školským zákonem ve znění pozdějších předpisů, prováděcími předpisy a statutem vydaným zřizovatelem. Gymnázium má právo hospodaření k movitému a nemovitému majetku uvedenému v delimitační dohodě. Finanční hospodaření organizace se řídí obecně závaznými právními předpisy.

Škola může podle § 21 zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, vykonávat hospodářskou činnost v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Kvalita vzdělávání byla sledována v anglickém jazyce, biologii, fyzice, chemii, matematice a tělesné výchově v návaznosti na řízení školy a ekonomické hospodaření v souvislosti s přidělem a čerpáním finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika

Časová dotace předmětu je posílena vzhledem ke generalizovanému učebnímu plánu (GUP) a v některých třídách je jedna hodina dělena na cvičení. Učivo je rozděleno do jednotlivých ročníků v logické návaznosti a rozsahem odpovídá učebním osnovám. Tematické plány jsou zpracované pro jednotlivé třídy a jsou až na výjimky dodržovány (časový skluz v septimě). Pro žáky 3. ročníků čtyřletého studia a septim osmiletého studia je realizován volitelný předmět algebra, pro žáky 4. ročníků matematická analýza a ve dvou skupinách seminář a cvičení z matematiky.

Matematiku vyučuje devět učitelů, osm z nich splňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, jeden je pouze odborně způsobilý dle požadavků vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Chybějící pedagogická způsobilost se projevila v nevhodné metodice výuky povinné matematiky. Pro zájemce o hlubší studium matematiky, ve specializovaných seminářích a ve vedení matematické olympiády je jeho odborná erudice plně využita. Výuka předmětu probíhá v dobře osvětlených učebnách se starším nábytkem, některé z nich jsou upravené vlastní výzdobou žáků. Učitelé mají k dispozici soubory modelů těles a jejich sítí, soubory folií na zpětný projektor a odbornou literaturu.

Příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá a struktura hodin promyšlená. V převážné části sledované výuky byly formy a metody práce přiměřené věku a možnostem žáků. Výklad byl věcně správný, vždy ucelený a stanovený cíl hodin dodržen. Převládala frontální výuka kombinovaná s prací jednotlivých žáků u tabule i se samostatnou prací. Učitelé umožňovali žákům řešit úkoly individuálním tempem a alternativními postupy. Žáci byli vedeni k vlastním formulacím závěrů, které byly postupně upřesňovány. Učebnice a sbírky úloh jsou využívány v hodinách i pro domácí práce. Při výuce nejvyšších ročníků učitel zvolil formu vysokoškolského přístupu na vysoké odborné úrovni, ale se zásadními metodickými nedostatky (zejména v zapojení žáků do výuky).

V části výuky byli žáci vhodně motivováni, učitelé prověřovali výchozí znalosti. Bylo využito metody práce s chybou a otázky učitelů byly zaměřeny na pochopení vztahů a jejich aplikaci. Předepsané písemné práce jsou pečlivě opravené a objektivně ohodnocené.

Všichni žáci prim až tercií se zapojují do školního kola soutěže Klokán a jednotlivci do matematické olympiády (v nižších kategoriích ve větším počtu). Učitelé i žáci se zúčastňují exkurzí, seminářů a přednášek na MFF UK. Někteří vyučující vedou odborné praxe studentů PedF UK a MFF UK a pro učitele ZŠ organizují informativní schůzky k přijímacím zkouškám.

Žáci akceptovali připomínky a rady učitelů a ti respektovali jejich osobnost. Verbální komunikace učitelů byla velmi dobrá, ale někteří málo rozvíjeli komunikativní schopnosti žáků.

Výuka matematiky je velmi dobrá.

Fyzika

Výuka fyziky je vzhledem ke GUP posílena. Vypracované tematické plány jsou v souladu s učebními osnovami a zajišťují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Třídy (mimo 1. ročníku čtyřletého studia a kvinty osmiletého studia) mají dělenou hodinu na cvičení nebo mají zavedeny pravidelné laboratorní práce. Žáci 4. ročníků si mohou volit seminář a cvičení z fyziky. Negativním zjištěním v některých třídách (např. 3.A) je časté odpadávání vyučovacích hodin fyziky i laboratorních prací.

Předmět vyučuje pět učitelů, všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka se koná převážně ve dvou učebnách fyziky a ve dvou laboratořích (s elektrickým rozvodem a didaktickou technikou). Vybavení učebními pomůckami je na velmi dobré úrovni. V kabinetě fyziky je i knihovna s odbornou literaturou.

Struktura všech sledovaných hodin byla promyšlená a stanovené výukové cíle přiměřené věku žáků a náročnosti učiva. Výstižný výklad spolu s demonstračními pokusy a didaktickou technikou žáky aktivizoval. Měli vytvořen prostor pro vyjadřování vlastního názoru a řešili problémové úkoly. Učitelé je vedli k alternativním řešením úkolů a průběžně ověřovali, jak učivo chápou i v širších souvislostech. Čas v hodinách byl efektivně využit. V dělených hodinách jsou procvičovány teoretické úlohy nebo se konají laboratorní práce, které byly velmi dobře připravené a organizované. Žáci nejen prováděli zadané úkoly, ale vysvětlovali a zdůvodňovali pozorované jevy a vyhodnocovali naměřené a vypočtené veličiny. Zpracované protokoly mají velmi dobrou úroveň.

Ve výuce bylo využito vstupní i průběžné motivace, učivo bylo aktualizováno (např. zkušenostmi učitelky ze stáže v CERNu ve Švýcarsku). Orientační opakování navazovalo na probírané učivo, písemné prověrky byly dobře koncipované a objektivně hodnocené. Hospitace předsedy předmětové komise umožňují srovnání úrovně v jednotlivých třídách a zefektivnění výuky.

Sledované hodiny probíhaly ve vstřícné atmosféře, kdy žáci měli prostor pro rozvoj komunikativních schopností a projevovali převážně pozitivní vztah k výuce.

Výuka fyziky je velmi dobrá.

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Anglický jazyk je vyučován od primy, v kvartě je vyučován nepovinný předmět konverzace v anglickém jazyce (The World is small), v kvintě/1. ročníku si žáci mohou volit reálie anglicky mluvících zemí, v sextě/2. ročníku literaturu anglicky mluvících zemí a v septimě/3. ročníku dějiny anglicky mluvících zemí. V těchto předmětech se anglický jazyk stává nástrojem, nikoli cílem výuky. Jako nepovinný předmět se ve škole vyučuje anglická debata.

Předložené tematické plány jsou zpracovány věcně a stručně, odpovídají věku a úrovni znalostí žáků. Kontrolou zápisů v třídních knihách nebylo zjištěno žádné závažné zpoždění ve výuce.

Výuku zajišťují čeští učitelé, všichni s odbornou a pedagogickou způsobilostí, a rodilí mluvčí. Materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Ve škole jsou k dispozici dvě specializované jazykové učebny (v jedné z nich je však nekvalitní akustika – výuka se tak stává obtížnější). Vzhledem k množství vyučovaných hodin cizích jazyků probíhá vyučování i v kmenových třídách. K dispozici jsou magnetofony, video a dostatečné množství slovníků, další materiály pro výuku jazyka – gramatiky, přehledy cvičení, časopisy, anglická literatura a další didaktické pomůcky. V některých hodinách byly využívány magnetofony.

Organizace, formy a metody práce byly u jednotlivých vyučujících rozdílné, u některých převládala frontální výuka, v jiných případech byla zaznamenána práce studentů ve skupinách a komunikativní výuka mezi studenty

a vyučujícími. Ve sledovaných hodinách byly rozvíjeny všechny čtyři základní dovednosti aktivního zvládnutí anglického jazyka – čtení, psaní, poslech a mluvení. V části výuky byla vykládána studentům nová gramatika – výklad byl logicky a přehledně uspořádán, dále navazovala cvičení na praktické procvičení nového učiva. Výjimečně byli žáci zkoušeni a hodnoceni známkou. Ve všech hodinách byla žákům zadána domácí cvičení a kontrolováno plnění předchozí domácí práce. Většina výuky měla velmi dobrou úroveň (s jednou výjimkou). Ve vyšších ročnících byly využívány mezipředmětové vztahy.

Ve třídách převládala přátelská atmosféra a oboustranný zájem o výuku. Bylo patrné, že učitelé mají přirozenou autoritu a respektují osobnost žáků. Vzájemná komunikace mezi žáky a učiteli byla převážně nadprůměrná.

Kvalitu výuky anglického jazyka dokazují i další aktivity školy a úspěchy žáků. Od roku 1992 každoročně 3 – 7 studentů absolvuje prostřednictvím vzdělávací nadace R. Laudera výměnný pobyt (cca 5 měsíců) Praha/New York. V letošním roce se žáci z debatního klubu zúčastnili světového debatního poháru v Johannesburgu v Jižní Africe jako členové Českého národního debatního klubu. V minulých letech byli účastníky mezinárodních turnajů v Izraeli a ve Velké Británii. Žáci se rovněž účastní Soutěže ve všeobecných dovednostech v anglickém jazyce, v níž pravidelně obsazují přední místa. Pro žáky sekundy pořádá škola v září týdenní intenzivní kurz anglického jazyka (celá výuka je vedena v anglickém jazyce), v červnu mají možnost účastnit se pobytu ve Velké Británii.

Celkově lze hodnotit výuku anglického jazyka jako velmi dobrou.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován v souladu s učebními dokumenty podle tematických plánů, které jsou vypracovány obecně a povrchně. Škola nerealizuje nepovinné sportovní hry, v oblasti mimoškolní tělesné výchovy provozuje 6 sportovních kroužků, které žáci navštěvují za mírnou úhradu. Škola je členem ASŠK a družstva žáků se účastní řady soutěží středoškolské ligy - ve florbalu, basketbalu, soutěže pražských škol "Poprask" ve volejbalu, atletice, basketbalu atd., zde dosahují výborných výsledků (jak žáci nižšího, tak vyššího stupně gymnázia). Předmětová komise pořádá ve škole turnaje ve volejbalu, basketbalu a fotbalu, školní kolo přespolního běhu a na závěr školního roku sportovní den v atletice (pro nižší ročníky). Škola pravidelně organizuje lyžařské výcvikové zájezdy (6 v letošním školním roce) a 5 sportovních kurzů (mj. atleticko-herní), na které má vypracované plány, včetně personálního obsazení. Předmětová komise tělesné výchovy se schází sporadicky, přesto řada aktivit ve sportovní oblasti svědčí o aktivní práci některých vyučujících.

Předmět vyučuje devět učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí, čtyři z nich mají v této oblasti dlouholeté zkušenosti, což se výrazně projevilo na celkové kvalitě sledované výuky. Pro tělesnou výchovu jsou ve škole dobré materiální a psychohygienické podmínky. K dispozici jsou dvě tělocvičny (pro výuku sportovních her, gymnastiky, kondičních cvičení a dalších činností) a posilovna (cca 15 stanovišť). Vybavení cvičebními nářadími a náčiním je velmi dobré a účelné. V těsné blízkosti tělocvičen jsou rekonstruovaná sociální zařízení pro žáky. V případě příznivého počasí škola využívá venkovní atletické hřiště (běžecký ovál 180 m, 60 m rovinka atd.) s písčitohlinitým povrchem, kde v době inspekce probíhala rekonstrukce. Občas se využívá blízkost lesoparku Hvězda pro vytrvalostní běhy. Výuka je realizována dvakrát jednu hodinu týdně, odděleně pro dívky a chlapce (dle rozpisu probíhá souběžně na třech místech – tělocvičny, posilovna nebo hřiště). Členění vyučovacích hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám, tempo výuky bylo optimální.

Náplně vyučovacích jednotek byly v souladu s vytčeným vzdělávacím cílem. Většina sledované výuky se vyznačovala dobrou přípravou a rutinním, klasickým vedením se snahou o správnou skladbu hodiny jak po metodické, tak i odborné stránce. Stavba hodin odpovídala výukovým cílům a zásadám přiměřenosti. Učitelé ve výuce vhodně volili metody a cvičební prostředky. Verbální projev učitelů, předvedené ukázky cvičení, kterými demonstrovali přesnost nacvičovaného pohybu nebo herních činností, a důraz na bezpečnost byly velmi dobré. Rezervy byly v některých hodinách ve výběru cvičení, v herních cvičeních a v opravování chybného provedení. V průběhu a na závěr hodin učitelé občas vhodně zařazovali relaxační a vyrovnávací cvičení. Efektivita cvičení a aktivita žáků byly rozdílné, celkově průměrné, fyzické zatížení přiměřené, byly respektovány věkové rozdíly.

Zájem žáků o výuku je velmi dobrý, učitelé je většinou vhodně motivují pomocí soutěživých cvičení, vlastní hrou a hodnocení provádějí formou testů a pochvalou. V blízkosti tělocvičen jsou umístěny nástěnky s motivačními aktualitami (rekordy školy v atletice atd.).

Jsou respektovány individuální dispozice žáků a je oceňována snaha a pokrok ve výsledcích. V hodinách byla příznivá atmosféra, stejně tak je kvalitní oboustranná komunikace mezi učiteli a žáky.

Celkové hodnocení výuky tělesné výchovy je velmi dobré.

Biologie

Výuka předmětu probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty. Učitelé mají zpracované tematické plány, v některých však nejsou zařazena učebními osnovami předepsaná laboratorní cvičení (např. O3.B) a do doby konání inspekce nebyla realizována. Žáci 4. ročníků čtyřletého studia si mohou v tomto školním roce volit seminář z ekologie, žáci 4. ročníků, 3. ročníků a septim seminář a cvičení z biologie (je realizován ve dvou skupinách). Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je plynulá. Výukové cíle odpovídají složení tříd i standardu vzdělávání. Negativním zjištěním je skutečnost, že v některých případech má výuka několikátýdenní skluz proti časovému plánu (v průběhu školního roku došlo ke ztrátě řady vyučovacích hodin tohoto předmětu). Výuka je doplňována exkurzemi – např. Hrdličkovo muzeum, zoologická a botanická zahrada. Žáci se pravidelně zúčastňují školního kola biologické olympiády, soutěže Poznej a chraň pražskou přírodu. Témata pro ústní maturitní zkoušku zahrnují v žádoucím rozsahu učivo platných osnov. Příprava vyučujících na výuku byla promyšlená.

Biologii vyučuje pět učitelů (v době konání inspekce ve škole přítomni tři), všichni odborně a pedagogicky způsobilí, tři působí jako fakultní učitelé. Vyučování probíhá v upravených kmenových třídách a odborně učebně. Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré – v odborné učebně mají učitelé k dispozici moderní didaktickou techniku (snímací kamera, televize, video, zpětný projektor). Laboratorní cvičení jsou realizována v účelně zařízené laboratoři s odpovídajícím vybavením (např. dostatečný počet mikroskopů). Potřebné názorné pomůcky, videotéka, soubory fólií a diapozitivů a odborná literatura jsou uloženy v kabinetu biologie, některé v odborné učebně a laboratoři.

Organizace výuky byla ve většině vyučovacích jednotek na velmi dobré úrovni. V jednom případě nebyl splněn deklarovaný cíl. V hospitovaných hodinách se střídala frontální výklad učitelů s řízeným dialogem. Výklad nového učiva navazoval na předchozí znalosti a zkušenosti žáků, byl srozumitelný, věcně správný s využitím mezipředmětových vztahů. Výukové cíle respektují věkové složení tříd. Využití učebních pomůcek, nákrešů a didaktické techniky (video) bylo vzhledem k probíranému učivu velmi dobré.

V laboratorním cvičení byly vhodně propojeny teoretické poznatky s praktickými. Nejprve žáci pracovali s mikroskopy (příčný řez jehlicí), v další části se věnovali poznávání různých druhů jehličnanů. Praktické dovednosti žáků byly na velmi dobré úrovni. Výstupem práce v laboratoři je protokol, který učitelé kontrolují.

Ve sledovaném semináři z ekologie probíhala výuka formou řízeného dialogu. Učitel zadával problémové otázky, k jejichž řešení žáci využívali jednak znalostí z předchozích let studia, jednak z dalších zdrojů informací (odborné literatury, Internetu, televize apod.). Učivo vycházelo i z vhodně volených videoukázek. Žáci o dané problematice se zájmem diskutovali.

K posílení motivace slouží i zapojování žáků do soutěží (např. botanická soutěž pořádaná Stanicí mladých přírodovědců). Znalosti žáků jsou ověřovány zejména písemnou formou. Ústní zkoušení u tabule (v jednom případě nepřiměřeně dlouhé) bylo objektivní s odpovídající náročností.

Verbální projev učitelů byl velmi dobrý a jejich vztah k žákům přátelský.

Výuka biologie je hodnocena jako velmi dobrá.

Chemie

Zpracované tematické plány jsou v souladu s učebními dokumenty. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je plynulá. Žáci 3. a 4. ročníků čtyřletého a septim osmiletého studia si mohou volit seminář a cvičení z chemie, žáci 4. ročníků seminář z biochemie. Výuka je doplňována exkurzemi (např. Kaučuk Kralupy, Tukové závody Nelahozeves, Cementárna Čížkov, Chemtec, atd.). Učitelky připravují pro žáky školní kolo chemické olympiády. V tomto školním roce tři žáci spolupracují v rámci Středoškolské odborné činnosti (SOČ) na mezinárodním projektu restaurování starých obrazů (praktická část je realizována v Ústavu makromolekulární chemie). Příprava učitelů na vyučování byla na vysoké úrovni.

Chemii vyučují dvě učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí, obě působí jako fakultní učitelky. Vyučování probíhá v kmenových třídách, odborně učebně (uspořádání lavic, rozlehlost a nekvalitní akustika ztěžují výuku) a v chemické laboratoři. Část výuky semináře a cvičení z chemie se uskutečňuje v laboratořích Ústavu makromolekulární chemie AV ČR v Praze 6. Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré.

Členění a řízení výuky bylo ve sledovaných hodinách promyšlené a náročnost učiva odpovídala složení tříd i standardu vzdělávání. Výklad navazoval na předchozí učivo, byl srozumitelný, úroveň odpovídala danému typu školy. V jedné hospitované hodině byl stanovený výukový cíl naplněn jen částečně (žáci se delší dobu věnovali řešení předchozích úkolů). Většina sledované výuky se vyznačovala dobrou metodickou strukturou, žáci nebyli pasivními posluchači výkladu, důraz byl kladen na vyvozování vztahů, pochopení souvislostí, zobecnění probíraných jevů, na aplikaci učiva v praxi, využití mezipředmětových vztahů. Vhodná aktivizace, pozitivní motivace a přátelská atmosféra zvyšovaly zájem žáků o předmět. V části výuky v nižším stupni gymnázia učitelka vhodně přizpůsobila tempo výkladu a metody práce věku žáků. Při výuce byly použity strukturální modely chemických látek, materiály připravené učitelkami, učebnice a periodická soustava prvků.

Téma laboratorního cvičení navazovalo na učivo probírané v hodinách teorie. Činnost žáků byla přesně stanovena, učitelka ji pozorně sledovala a poskytovala odborné rady. Žáci byli nabádáni k dodržování bezpečnostních zásad při práci v laboratoři. Výsledky cvičení zaznamenali do protokolů, jež byly učitelkou zkontrolovány a slovně zhodnoceny. Znalosti a manuální zručnost žáků byly velmi dobré, všichni pracovali s výrazným zájmem.

V hospitovaných hodinách semináře a cvičení z chemie učitelka vhodně střídala metody výuky. V úvodu dvouhodinovky psali žáci krátký test. Poté vyučující zadávala problémové otázky, k jejichž řešení žáci využívali především předchozích znalostí. Učivo bylo doplňováno řadou příkladů ze života. Žáci hojně využívali prostor pro vyjádření vlastního názoru. Přístup vyučující k předmětu je příkladný, neboť používané metody práce jsou v souladu s posláním naučit žáky samostatnému myšlení, řešit problémy a připravovat se na vysokoškolský způsob studia.

Prověřování znalostí provádějí učitelé formou ústního zkoušení u tabule, testů a orientačního zkoušení (ve zhlédnutých hodinách bylo hodnocení objektivní a přiměřeně náročné).

Komunikace byla založena na vzájemné důvěře, prostor pro vyjádření vlastního názoru žáci využívali. Učitelkám se většinou dařilo zapojovat žáky do výuky, ti měli dostatečný prostor pro diskusi a často ho především ve vyšších ročnících využívali. Ve všech sledovaných hodinách panovala přátelská atmosféra, vyučující mají přirozenou autoritu.

Výuka chemie je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Kladem školy je kvalitní pedagogický sbor jak po odborné, tak i pedagogické stránce. Přístup všech učitelů k žákům je vstřícný a přátelský.

Úroveň výuky všech zhlédnutých předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Hlavní koncepční záměry gymnázia pro nadcházející období uvedla ředitelka školy v “Dotazníku pro ředitele před inspekcí”. Rovněž jsou obsaženy ve “Výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 1999/2000” – vyvážený rozvoj čtyřletého a osmiletého studia s návazností výuky anglického jazyka, která u většiny žáků vede k vykonání mezinárodně platných jazykových cambridgeských zkoušek. Na koncepčních záměrech školy se podílejí předsedové předmětových komisí, výchovná poradkyně, vyjadřují se k nim zástupci Spolku příznivců gymnázia (SPG) a studentské rady.

Na koncepci rozvoje navazují “Hlavní úkoly” (organizační zajištění školního roku), které upřesňují úkoly do jednotlivých měsíců s konkrétní zodpovědností jednotlivých pracovníků. Celoroční plán je rozpracován do týdenních plánů a operativně přizpůsobován situaci.

Výuka probíhá podle schválených dokumentů MŠMT ČR. Učební plán osmiletého studia vychází z Generalizovaného učebního plánu (GUP) čj. 20 594/99-22, učební plán čtyřletého studia z učebního plánu čj. 20 595/99-22 s platností od 1. září 1999.

Poradními orgány ředitelky jsou dva zástupci ředitelky (statutární a pro výchovně vzdělávací činnost), předsedové předmětových komisí a výchovná poradkyně. Velmi důležitá je též spolupráce se studentskou radou (pozitivně ji hodnotí jak vedení školy, tak zástupci žáků). Významnou roli v plánování sehrává Spolek příznivců gymnázia nejenom zájmem, ale především finanční podporou školy (např. rekonstrukce odborné

učebny chemie, budování hřiště).

Mimořádně široká nabídka volitelných předmětů (v tomto školním roce 19 pro žáky 4. ročníků, 11 pro žáky 3. ročníků a septim, 7 pro žáky 2. ročníků a sext, 7 volitelných předmětů pro studenty různých ročníků), dále 4 nepovinné předměty a 12 zájmových kroužků odpovídají všeobecnému zaměření a plánům školy, která chce umožnit svým absolventům široký všeobecný přehled s konkrétní profilací ve vyšších ročnících.

Podle finančních možností ředitelka školy doplňuje vybavení odborných učeben a odbornou literaturu.

Velmi dobrou práci odvádí výchovná poradkyně, která působí současně jako protidrogová koordinátorka (např. již tradičně organizuje v září seznamovací pobyty prim a 1. ročníků).

Žáci se specifickými poruchami učení nejsou ve škole evidováni. Individuální studijní plán má jedna žákyně.

Oblast plánování je funkční, má jasně stanovené priority. Významná je spolupráce se Spolkem příznivců gymnázia.

Plánování je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Základním dokumentem v této oblasti je "Organizační řád". V něm jsou mj. stanoveny povinnosti zaměstnanců školy, specifikovány kompetence a zodpovědnost jednotlivých pracovníků.

Organizační struktura gymnázia je jednoduchá, v oblasti pedagogické spolupracuje ředitelka se statutárním zástupcem, zástupkyní pro výchovně vzdělávací činnost, výchovnou poradkyní a předsedy předmětových komisí, v oblasti provozní s ekonomkou, personalistkou a účetní.

Ve vnitřním řádu gymnázia jsou vyváženě zahrnuta práva i povinnosti žáků. Dále se zabývá docházkou do školy, režimem školy, výchovnými opatřeními a hodnocením chování žáků.

Ve vedení povinné dokumentace se vyskytly určité chyby a nedostatky (vyplňování třídních knih). Rezervy jsou v zajištění výuky v době nepřítomnosti některých vyučujících.

Ve škole je funkční studentská rada složená ze zástupců jednotlivých tříd. Významná je rovněž spolupráce se zástupci rodičů SPG (viz výše).

K prezentaci školy na veřejnosti slouží www stránky, dny otevřených dveří, účast v různých akcích a projektech, např. Schola Pragensis.

Výroční zpráva je obsažná, poskytuje dostatek konkrétních a vypovídacích informací o škole, splňuje požadaky § 17e odst.(2) písm. a) – g) zákona č. 564/1990 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Oblast organizování je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy vytváří podmínky pro uplatnění iniciativy pracovníků, respektuje jejich názory (např. při rozpravě o zavedení 3. bloku předmětů v oktávě v příštím školním roce). Ředitelka školy má vypracovaný promyšlený systém hodnocení zaměstnanců. Preferuje demokratický způsob řízení a vedení pracovníků, což se mj. projevuje v kolektivní smlouvě, podrobně rozpracované do jednotlivých oblastí (mzdové, pracovní-právní, sociální a další). V její příloze jsou uvedena kritéria pro přidělení osobních příplatků na školní rok 2000/2001 včetně bodového ohodnocení, která jsou projednávána s předsedy předmětových komisí a s odborovou organizací. Stejná problematika je také uvedena ve "Vnitřním mzdovém předpise" vycházejícím ze zákonných norem. Osobní příplatky se přidělují na základě dlouhodobě dosahovaných kvalitních výsledků, při plnění většího rozsahu pracovních úkolů atd. (jsou přehodnocovány pololetně). V případě neplnění uložených úkolů jsou odebrány. Za jednorázové akce nad rámec běžných pracovních povinností jsou udělovány mimořádné odměny. S kritérii a dalšími podrobnostmi z oblasti hmotné zainteresovanosti jsou pracovníci seznámeni při podpisu kolektivní smlouvy (umístěna na nástěnce ve sborovně) nebo na první provozní poradě ve školním roce. Případné problémy řeší ředitelka školy nejčastěji formou osobního pohovoru, v případě závažnějšího rázu vytýkacím dopisem. Pracovníci jsou motivováni nejen finančně, ale i morálně (např. udělení pochvaly učitelům na pedagogické radě – viz zápisy).

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří se účastní řady školení pořádaných Pedagogickým centrem (učitelé fyziky, dějepisu, jazyků aj.), střediskem CERMAT ke státní maturitě atd. Ve všech předmětových komisích učitelé průběžně sledují nové informace ve svém oboru, dále spolupracují s různými profesními organizacemi a nakladatelstvími (recenzní, přednášková činnost, oponentura standardů

v projektu Nová maturita aj.). Někteří učitelé se nad rámec svých povinností věnují školním i mimoškolním aktivitám (školní časopis, oblast přírodních věd, sportovní činnost atd.).

V letošním školním roce nejsou ve škole začínající pedagogové proto není určen uvádějící učitel. V případě potřeby tuto funkci vykonávají předsedové předmětových komisí jak po stránce metodické, tak i odborné.

Sebehodnocení školy je prováděno pravidelně při zpracování a projednání výroční zprávy (jako podklady jsou využívány zprávy z jednotlivých předmětových komisí) a částečně se uskutečňuje v průběhu pedagogických rad.

Dobré vedení pracovníků je umožňováno operativním řízením školy. Na základě uvedených poznatků hodnotí ČŠI vedení a motivování pracovníků jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrola plnění výchovně-vzdělávacího procesu vychází z organizačního zajištění školního roku 2000/2001. Vedení školy má vytvořen velmi stručný "Plán kontrolní činnosti vedení školy ...", který v základních rysech obsahuje kontrolní činnost (hospitační, kontrolu dozorů, pořádku, dokumentace, ekonomickou oblast atd.), včetně jmenovitého určení zodpovědnosti. Většina pravomocí je delegována na ředitelku školy, některé na její zástupce.

ČŠI byly předloženy zápisy z provedených hospitací, které obsahují průběh vyučovací jednotky, včetně literatury, forem a metod, motivace, interakce atd. V letošním školním roce ředitelka a zástupkyně provedly cca 50 hospitací (převážně ŘŠ) a jejich hodnocení je převážně pozitivní, motivující. V cizích jazycích hospitace provádí zástupkyně ředitelky spolu s předsedou příslušné předmětové komise. Vypovídací hodnota hospitačních záznamů je snížena tím, že neobsahují kontrolu plnění osnov (tematických plánů), rozvržení učiva do jednotlivých ročníků (např. matematika) a v případě zjištěných nedostatků chybí přijetí jednoznačných opatření. Výsledky hospitační činnosti vedení školy projednává s učiteli formou osobního pohovoru, včetně doporučení pro další práci. Četné zastoupení této činnosti umožňuje soustavné sledování a zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Rozbory sledované výuky byly prováděny vedením školy za účasti ČŠI kvalifikovaně. Ředitelka školy má velmi dobrý přehled o kvalitě pedagogického sboru.

Kontroly pedagogické dokumentace probíhají průběžně cca jedenkrát za 2 – 3 měsíce. ČŠI byly předloženy záznamy z provedených kontrol. S těmito výsledky jsou zaměstnanci individuálně seznamováni (obdrží kopie seznamu nedostatků), v případě potřeby probíhá následná kontrola. Negativem je, že nikde nejsou obsaženy výsledky následné kontroly a přijatá opatření v případě zjištěných nedostatků. Ze zápisů z pedagogických rad vyplývá, že vedení školy občas informuje o kontrolních zjištěních. Přestože vedení povinné dokumentace je pravidelně sledováno a na pracovních poradách jsou vedením školy konstatovány nedostatky, byla zjištěna řada přetrvávajících drobných administrativních problémů (chybné zápisy v třídních knihách atd.).

V letošním školním roce škola nevyužívá v jednotlivých předmětech vlastní srovnávací testy. Hlavním evaluačními nástroji sledování kvality výuky jsou maturitní zkoušky, výsledky v testech CALIBRO, PISA a především vynikající úspěšnost absolventů školy v přijímacím řízení na vysoké školy, uplatnění na trhu práce a úspěchy žáků v soutěžích a olympiádách.

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny a mají dobrou úroveň. Poskytují ředitelce školy přehled o plnění povinností jednotlivými pracovníky. Přes zjištěné nedostatky a rezervy je kontrolní systém funkční.

Kontrolní mechanismy hodnotí ČŠI jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy má vybudovaný funkční systém plánování, řízení školy je demokratické, pozitivně ovlivňuje klima školy, rezervy jsou v oblasti organizování a kontroly.

Úroveň kvality řízení je velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

Na základě předložených dokladů byly účelové prostředky přidělené škole pro rok 2000 použity na opravu střechy.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Ekonomická kontrola se zaměřila na hospodaření s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu. Rozpočet roku 2000 pokryl plně platy zaměstnanců, byl použit na OPPP včetně civilní služby, na zákonné odvody z platů (zdravotní a sociální pojištění), na povinný příděl do FKSP a na ostatní neinvestiční výdaje. Tyto výdaje byly použity jako spotřeba materiálu, spotřeba energie a ostatní náklady a služby spojené s provozem školy. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu pokryly celkový rozpočet školy z 88 %.

Kontrola byla zaměřena na jednotlivé položky spotřeby materiálu, konkrétně na pořízení učebnic, učebních pomůcek a dále na školení a vzdělávání zaměstnanců.

Učebnice byly pořízeny pro jednotlivé předměty v následujícím členění:

- Dějepis 32 %
- Zeměpis 18 %
- Český jazyk 14 %
- Přírodopis 11 %
- jazyky 7 %
- ostatní 18 %

Nákup učebních pomůcek byl z úsporných důvodů omezen pouze na nákup odborných časopisů.

Školení a vzdělávání bylo zaměřeno na nejnutnější proškolení pedagogů v souvislosti s výkonem jejich práce.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Byly zkontrolovány účetní doklady spojené s přidělem a čerpáním prostředků ze státního rozpočtu – výkazy zisků a ztrát, rozvaha příspěvkové organizace, náklady a výnosy organizace podle hlavní účetní knihy. Zúčtování příspěvku ze státního rozpočtu probíhá měsíčně formou měsíčních limitek. Částky jsou z hlediska podvojného účetnictví záúčtovány na účtech 346 10 – Nárok na dotace a zúčtování se státním rozpočtem a 691 10 – Provozní dotace.

Namátkově byly zkontrolovány výběrovým způsobem přijaté a vystavené faktury. Před vlastním zúčtováním jsou faktury ošetřeny průvodními doklady, které schvaluje ředitelka školy. Ekonomka školy vede řádně knihu přijatých i vystavených faktur.

Upravený rozpočet prostředků na platy a ostatní platby za provedené práce nebyl v konečném zúčtování překročen. Čerpání ostatních neinvestičních výdajů bylo účelné a hospodárné.

Kladný hospodářský výsledek, který organizace vykazuje bude použit na krytí ztráty z minulých let.

Na základě dostupných dokladů nebylo zjištěno porušení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví v jeho platném znění.

Kontrola se ve své další činnosti zaměřila na oblast mzdovou a personální, při které nebylo zjištěno porušení platné legislativy. Kontrolní činnost byla zaměřena na aprobace podle vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců – pedagogickou způsobilost nespĺňuje jeden pedagog, který byl písemně upozorněn ředitelkou školy o lhůtě zahájení studia, na započitatelnou odbornou praxi v návaznosti na platové postupy hospitovaných pedagogů podle vládního nařízení č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů, na jmenovací dekrety zaměstnanců školy, jejichž pracovní poměr vznikl na základě jmenování do funkce podle § 27 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů a na jejich lustrační osvědčení, na vnitřní platový předpis a jeho aplikace v praxi jako jeden z nástrojů řízení. Byla provedena kontrola dohod o pracovní činnosti a dohod o provedení práce.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- kontrolou třídních knih bylo zjištěno k termínu konání inspekce, že odpadlo značné množství vyučovacích jednotek, které nebyly odučeny (např. ve fyzice bylo k termínu konání orientační inspekce (30. týden) odučeno v kvintě C 32 hodin, v kvintě B 33 hodin, v kvartě A 36 hodin při týdenní dotaci předmětu 2 hodiny. Ve třídě 3.A bylo k témuž týdnu odučeno 46 hodin při týdenní dotaci předmětu 2 a 2/3 hodiny, v biologii ve třídě 4.C bylo odučeno 27 hodin při dotaci 1,5 hodin týdně, v O3.B bylo odučeno 37 hodin při týdenní dotaci 2 hodiny atd.). Tím došlo k porušení § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- výuka některých volitelných a nepovinných předmětů je realizována v anglickém jazyce
- výuka 2. cizího jazyka od primy (osmileté studium)
- škola je zapojena do mezinárodních programů a projektů - Pražský model OSN, Designing Democracy (prostřednictvím Internetu), mezinárodní ekologický program, přírodovědný projekt AVUANGA (družstvo školy postoupilo mezi 5 nejlepších), Evropský parlament, Europanostra
- výchovná poradkyně spolupracuje na projektu pro Prahu 6 "Zdraví 6" dotovaném městskou částí a zaměřeném na sociopatologické jevy
- vybraní žáci se zúčastňují kurzu základního a pro pokročilé v rámci projektu "Výcvik chování, sebezáchrany a dopomoci v situacích ohrožení pro děti a mládež"
- škola organizuje výměnný studijní pobyt (4 - 5 měsíců) pro 5 - 7 žáků v New Yorku prostřednictvím nadace R. Laudera, výměnné a poznávací zájezdy do Anglie, Holandska, Francie a SRN

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina č. 21/9/P a její platné dodatky
- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 13 561/2000-21 ze dne 22. 2. 2000
- Učební plány, učební osnovy, tematické plány sledovaných předmětů, pracovní plán výchovné poradkyně, individuální studijní plán čj. 12/2001
- Povolení výuky 2. cizího jazyka od primy MŠMT ČR čj. 18 827/94-23 ze dne 20. 6. 1994
- Plány lyžařských a sportovně turistických kurzů
- Plán kontrolní činnosti vedení školy
- Zápisy z hospitační a kontrolní činnosti vedení školy
- Hospitační záznamy ČŠI, dotazník pro ředitele před inspekcí
- Výkaz o gymnáziu podle stavu k 30. 9. 2000
- Třídní knihy, třídní výkazy, rozvrh hodin, vnitřní řád gymnázia, kniha úrazů
- Protokoly maturitních, komisionálních zkoušek, protokol o přijímacím řízení
- Zápisy z porad, zápis z porady předsedů předmětových komisí, zápis ze studentské rady, zpráva o činnosti výchovné poradkyně ve školním roce 1999/2000
- Organizační řád školy s přílohami
- Vnitřní rozpis počtu zaměstnanců a prostředků na platy pro rok 2000
- Zpráva o hospodaření školy za období 01 - 12/2000
- Sestava nákladů a výnosů k 31. 12. 2000
- Účetní rozvaha příspěvkové organizace k 31. 12. 2000

- Výkaz zisků a ztrát příspěvkových organizací k 31. 12. 2000
- Závazné ukazatele rozpočtu NIV k 1. 11. 2000
- Mzdová inventura školy
- Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích P 1 – 04
- Vnitřní platový předpis
- Kolektivní smlouva
- SW účetní evidence
- SW personalistiky a mzdového účetnictví
- Dohody o pracovní činnosti a o provedení práce
- Personální dokumentace vybraných zaměstnanců školy
- Výroční zpráva o činnosti školy a o hospodaření školy za školní rok 1999/2000

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou nadprůměrné. Výuka sledovaných předmětů je (s jednou výjimkou) zajištěna učiteli s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost pozitivně ovlivnila úroveň výuky. Prostorová kapacita školy je plně využita. Estetická úroveň a podnětnost většiny učeben i ostatních prostor školy je velmi dobrá, rovněž i úroveň materiálního vybavení (dle finančních možností školy je doplňováno a modernizováno). Nejlépe hodnocenými oblastmi vzdělávání sledovaných předmětů jsou plánování a příprava výuky a vzájemná interakce a komunikace žák – učitel. Rezervy jsou v oblastech forem a metod výuky a motivace a hodnocení. Kvalita vzdělávání je velmi dobrá.

Plánování odpovídá charakteru a potřebám školy. Ředitelka upřednostňuje demokratický styl řízení i motivování pracovníků. Organizační uspořádání je přehledné, rezervy jsou v zajišťování náhradního vyučování (vysoký počet odpadlých hodin), v účinnosti kontrolního systému. Úroveň řízení školy je velmi dobrá.

Celkově je škola ve sledované oblasti hodnocena jako velmi dobrá.

V průběhu orientační inspekce nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

**Školní inspektori
a další zaměstnanci ČŠI:**

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Řeháková	Řeháková v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslava Kněnická	Kněnická v.r.
	Ing. František Soudil	Soudil v.r.
	Mgr. Marie Knížová	Knížová v.r.
	Mgr. Jitka Tůmová	Tůmová v.r.

V Praze dne 17. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: . 24. dubna 2001

Razítko

Mgr. Vlasta Bílková Vlasta Bílková v.r.....
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát hl. m. Prahy, odbor školství, Praha 4	2001-05-22	019 453/01-5090

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2001-05-09	96/01	Připomínky podány.